

Lisää visioita!

Herrasväki kokoontui kaljakuppilaan keskustelemaan siitä, miksi suomalaisilla sarjakuvafestivaaleilla ei mene lujaa.

KUVITUS TEA TAURIAINEN

ENSIMMÄINEN KIERROS

Jupiter Jones: Toverit, kertokaa suosikkifestivaalinne maailmalla – ja miksi?

Bob Andrews: Bastia Ranskassa ja Luzernin Fumetto Sveitsissä. Molemmissa on lähdetty tekemään kulttuuritapahtumaa eikä messuja. Resurssit satsataan laadukkaaseen ohjelmitoon ja koko kaupunki koululaisia ja eläkeläisiä myöten pyritään saamaan osaksi tapahtumaa.

Minusta Helsingin festari on nykyään liikaa myyntitapahtuma ja liian vähän taidetapahtuma. Pitää muistaa, että sen tuottamiseen saadaan myös yhteiskunnan tukea ja julkinen raha velvoittaa. Tapahtumatuen tarkoituksena ei ole tukea antikvariaatteja. Verom maksajien rahat!

Pete Crenshaw: Mun suosikkini on Norjan OCX. Se on kasvanut pikkujuljaa ja onnistunut säilyttämään tasonsa. Tämän vuoden vierasjoukko Joost Swartesta Chris Wareen oli mahtava. Sama laadukkuus näkyy ohjelmassa ja myös graafisessa ilmeessä.

Jupe: OCX on tällä hetkellä Euroopan kiinnostavimpia festivaaleja. Yksi syy saattaa paradoksaalisesti olla se, että Norjassa oli pitkään vain täysin linjaton Raptus-festivaali ja OCX syntyi vastapainoksi sen munattomuudelle.

Bob: Ehkä taustalla on edelleen se harhaluulo, että kaikki lukevat kaikenlaisia sarjakuvia ja sarjakuvakenttä on yhtä ja samaa porukkaa.

Jupe: Mun suosikkifestivaalini taitaa olla Pietarin Boomfest. Se on tunnelmaltaan ja väkimäärältään vähän niin kuin Kemi mutta suurkaupungissa – ja joka vuosi täynnä maa-

ilmanluokan taiteilijoita! Tapahtuman johtaja Dmitri Jakovlev on onnistunut parissa vuodessa luomaan erinomaiset kontaktit. Miksi se ei onnistuisi suomalaisiltakin? Ainakin Helsingin tuottajan pitäisi liikkua ulkomaisissa tapahtumissa huomattavasti nykyistä enemmän.

Jupe: Pienuudesta on se etu, että voi olla ketterä. Kaupalliset paineet eivät rajaa liiaksi.

TOINEN KIERROS

Pete: Ihanteellista olisi, jos jokainen Suomen sarjakuvatapahtuma löytäisi oman linjansa. Nyt tarjotaan kaikkea kaikille, eikä se toimi. Keskittymällä omiin vahvuuksiin asioita voisi tehdä paremmin.

Bob: Minäkin kaipaen vahvempia linjauksia. Miksei Tampere voisi olla selkeästi mainstream-tapahtuma mutta paremmalla ohjelmalla? Miksi Helsingissä yritetään miellyttää kaikkia eikä siten välttämättä ketään? Eikö yhtenä vuotena voisi keskittyä perusteellisesti yhteen teemaan ja toisena vuotena johonkin muuhun? Ja missä selkeästi lasten ja nuorten tapahtuma?

Pete: Kyse on myös siitä, että tapahtumat eivät aina muista korostaa omia vahvuuksiaan. Hyväkin ulkomaanvieras menee Helsingissä helposti hukkaan, koska häntä ei nosteta tiedotuksessa tarpeeksi esiin. Sama koskee näyttelyitä: tasokkaille, mietityille näyttelykokonaisuuksille annetaan helposti sama painoarvo kuin baarinäyttelylle.

Jupe: Minusta on erikoista, että Suomen joka niemestä ja notkosta löytyy mangatapahtuma, mutta ne ovat kaikki lahkolaisille ja samasta

puusta veistettyjä fanitapaamisia. Entä jos tekisi tapahtuman, joka keskittyisi aasialaiseen pop-kulttuuriin, mutta aikuisemmasta näkökulmasta? Cosplay-tytöt ovat eri söpöjä, mutta aihepiiriä voisi käsitellä paljon monipuolisemminkin, mennä nörtteilyn ulkopuolelle. Uskon, että se voisi kerätä yllättävän paljon väkeä.

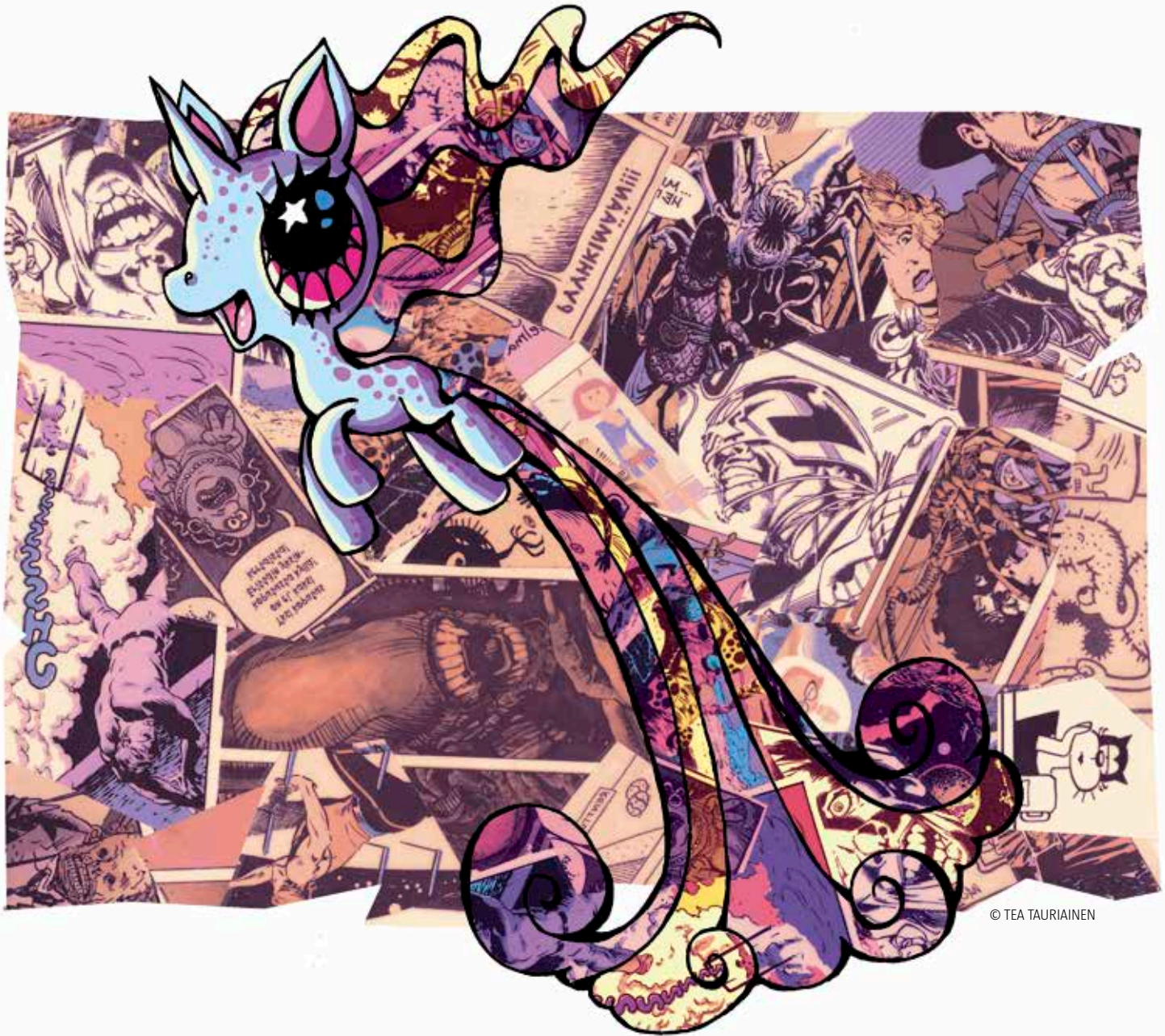
Bob: Kannatan. Muutenkin pitäisi yrittää välttää nurkkakuntaisuutta. Kannattaako aina tehdä asioita helpoimman kautta ja pyytää kaveria tekemään lavahaastattelua uudesta alpparista? Hyvän festivaalin ohjelma koostuu muustakin. Taiteidenvälisyys ja yllättävät yhdistelmät kiinnostavat – ja houkuttelevat parhaimmillaan muitakin kuin vannoutuneita sarjakuvaihmiä.

NEUVOA-ANTAVA

Bob: Suomessa on hyvää se, että kuuluisiakin ihmisiä on loppujen lopuksi helppo lähestyä. Tämä on niin pieni maa, eikä meillä ole todellisia staroja. Miksi emme tekisi tästä suomalaisesta erityispiirteestä selkeästi vahvuuttamme?

Hyvä esimerkki onnistumisesta on Sodankylän elokuvajuhlat. Miettikää: tasokas, monipuolisesti elokuvaa esittelevä tapahtuma keskellä metsää, parhaaseen aikaan vuodesta! Hullu konsepti, mutta he onnistuvat sekä vieraiden hankinnassa että tunnelman luomisessa. Myös paikalliset ovat aivan fiilikissä. Esimerkiksi Kemissä paikallisten mukaan saaminen on ollut vaikeaa, vaikka tapahtuman kävijöihin ja taiteilijoihin tutustuminen onkin helppoa.

Pete: Haluaisin, että ihmiset tajuaisivat, että kyse on ”meidän festareista”. Totta kai pitää huomioida monenlaisia yleisöjä ja välttää sisä-

piirimeininkiä – mutta toisaalta voi tehdä mitä vain! Jos antaa jokaiselle vähän jotakin, voi olla, ettei anna kenellekään todella paljon.

Jupe: Yksi syy, miksi ”pieneen” mutta ketterään ja laadukkaaseen kannattaa panostaa, on Suomen koko. Ei tänne tule 200 000 päivä- tai viikonloppulipun maksavaa asiakasta kuten Angoulêmeissa. Ei edes 10 000, koska kulttuuritapahtumien maksullisuus ei tunnu kuuluvan suomalaiseen kulttuuriin.

Bob: Toisaalta pääsyliput karsisivat kustantajille ja koko sarjakuvaelämälle tärkeän, satunnaisesti sarjakuvia seuraavan yleisön. Muutenkin ilmaisuus on ihan hyvä periaate, toivon sen leviävän suomalaisiin museoihinkin.

VALOMERKKI

Bob: Minusta suomalaisten sarjakuvatapahtumien suurin ongelma on suunnitelmallisuuden puute. Nyt tapahtumia aletaan suunnitella kunnolla muutamaa kuukautta ennen. Se

ei riitä. Pitää olla muutaman vuoden päähän ulottuvia visioita. Muussa tapauksessa taas kerran mennään automaattivaihteella ja asiat jäävät puolitiehen.

Pete: Sarjakuvakeskuksen myötä Sarjakuvaseuran toiminta on ammattimaistunut. Helsingin festivaalin toiminta pohjaa silti edelleen vapaaehtoistyöhön. Edes tuottaja ei nosta palkkaa.

Bob: Jollei kukaan tee sitä työksen, kehitystä ei tapahdu. Ympärivuotinen, ainakin puolipäiväinen tuottaja toisi rotia suunnitteluun ja jatkuvuuteen. Minusta hän toisi palkkansa takaisin parantuvan varainhankinnan kautta. Lobbaamiselle, sponsorikeskusteluille ja ideoinnille jäisi nykyistä enemmän aikaa.

JATKOT

Bob: OCX:stä vielä...tapahtumalla on harvinaisen skarppi graafinen ilme. Se on sarjakuvatapahtumalle todella tärkeää mutta unohtuu

suomalaisilta järkyttävän usein. Kaipaamattaimaista mutta yllätyksellistä jälkeä. Rakkaudesta ja Anarkiaa käyttää säännöllisesti sarjakuvataiteilijoita ja on onnistunut luomaan tunnistettavan ja kiinnostavan ilmeen.

Pete: Aiemmin mainittu Boomfest tekee itsensä paljon kokoaan suuremman tapahtuman sillä, että sen nettisivut näyttävät hyvältä.

Jupe: Luulen, että touhu muuttui konservatiivisemmäksi ja ehkä liiankin varovaiseksi Helsingin ns. putoavan pandan vuoden jälkeen...

Bob: Putoavasta pandasta on jo päästävä yli! Hyvännäköiset sivut luovat tapahtumalle uskottavuutta. Minusta **Kasper Strömmanin** vuodelle 2005 suunnittelemassa ulkoasussa oli särmää ja kivasti vittuilun makua!

Jupe: Eipä ollut ainakaan hengetön. Vieläkin muistellaan!